

N:o 28.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 April 1886.
 — — — — Andra Kammaren den 11 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående ändring i sättet för utdelning af underhållsmedel till gratialister af krigsgemenskapen.

(Första Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 3 Utlåtande N:o 3).
 (Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 2 Utlåtande N:o 1).

Till Konungen.

Med erinran om de olägenheter, som för gratialister af krigsgemenskapen uppstå derigenom att de stundom nödgades för utbekommande af sina gratial infinna sig på aflägsna platser från sina hemvist, har uti en inom Riksdagen väckt motion framhållits lämpligheten deraf, att gratialisterne få i hemorterna afhemta dem tillkommande underhållsbelopp.

Genom Kongl. kungörelsen den 3 April 1821 blef bland annat föreskrifvet, att alla ifrån Vadstena krigsmanshuskassa utgående pensioner till då varande eller dädanefter blifvande gratialister, antingen de tillhört den indelta eller värfvade armén, skulle två gånger om året, nemligen i Juni och December månader, för ett halft år i sänder, anordnas och utbetalas; och skulle de gratialister, som funnes spridda i landsorten, ega att för beloppens utbekommande anmäla sig hos veder-

börande regementsskrifvare. Dessa föreskrifter blefvo genom Kongl. bref den 15 Januari 1822 till Krigskollegium och samma kollegii derpå grundade kungörelse den 16 Februari 1822 ändrade derhän, att ifrågavarande underhålls utdelning för de i landsorten vistande gratialister skulle verkställas till hälften för det löpande året i Juli och till hälften i påföljande Januari månad vid de vanliga liquidationsmötena.

I förslag till förvaltningsreglemente för indelta armén m. m., afgifvet den 23 November 1878, hade Arméförvaltningen i afseende å utdelning af pensioner till manskap hemställt, att när pensionernas utdelning af regementsintendenten icke kunde ske utan att resor för detta ändamål erfordrades, skulle han ega att vid utdelningen undfå biträde af vederbörande kompanibefälhafvare, en hvar för de inom hans kompaniområde boende gratialister; att bemälde befälhafvare vore berättigade, när sådant med hänsyn till gratialisternes aflägsna hemvist funnes nödigt, anlita vederbörande kronolänsmän och fjerdingmän för att utdela medlen till gratialisterna; att då i anseende till bostadsförhållandena något verksammare biträde vid pensionsutdelningen icke kunde lemnas af kompanichef, skulle regementsintendenten ega att i sådant hänseende omedelbarligen anlita förenämnda kronobetjening; att den, som sjelf utbetalade pension till vederbörande gratialist, skulle ega såsom provision åtnjuta två procent af den utgifna pensionens belopp, hvilken provision dock icke skulle frånräknas pensionen, utan särskildt af Arméförvaltningen från Vadstena krigsmanshuskassa betalas; samt att pensionsmedlen borde utgå i den regelbundna ordning, att, så vidt möjligt vore, kungörelse måtte tidigt förut kunna utfärdas om hvarest och när pensionerna för det ifrågavarande halfåret finge af gratialisterna inom hvarje socken eller kommun uppbäras.

I Kongl. reglementet angående besörjande af den ekonomiska förvaltningen vid indelta arméns regementen m. m. den 9 April 1880 finnes emellertid angående pensioners utdelning till manskap endast det stadgande, att till de ekonomiska angelägenheter, som det tillhör förvaltningsdirektionerna vid de olika regementena att ombesörja, räknas frågor, som röra afskedadt manskaps pensionering, intill dess derom kan varda annorlunda stadgadt.

Pensionerna utdelas sålunda enligt nu gällande bestämmelser af regementsintendenterne å liquidationsmöten, och då dylika möten kunna hållas endast å ett fåtal platser inom regementets område, nödgas många gratialister att sjelfve eller genom ombud på långa afstånd från sina hemvist uppbära de jembörelsevis obetydliga understödsbelopp, som blifvit dem tillerkända. Det synes därför önskvärdt, att en ut-

redning åstadkommes, huru vida ej med biträde af kronobetjeningen eller möjligen — enär en afskedad soldat ej kan anses vidare tillhöra det regemente, inom hvars område han är boende — derigenom att pensionsutdelningen öfvertages af den civila förvaltningen, underhållsmedlen må kunna komma gratialisterne på ett för dem beqvämare sätt kostnadsfritt till handa.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, och då det icke lärer kunna bestridas, att en ändring uti ifrågavarande hänseende vore ändamålsenlig och af behovet påkallad, får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huru vida icke med biträde af den civila förvaltningen, eller möjligen uteslutande genom dennas försorg, Vadstena krigsmanshus' gratialister tillkommande underhållsmedel må kunna afgiftsfritt för dem och på bestämda tider tillhandahållas dem inom den kommun, der de hafva sina hemvist.

Med undersåtlig vördnad:

Stockholm den 11 April 1886.
